

Szkoła Podstawowa im.ks.Jana Twardowskiego w Tylmanowej

**WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2021/2022**

Nauczyciel prowadzący: Izabela Kurnyta

WARUNKI I SPOSOBY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

ZASADY OGÓLNE

1. Warunki i sposoby oceniania z języka polskiego są zgodne ze Statutem Szkoły Podstawowej im. ks.Jana Twardowskiego w Tylmanowej.

2. Ocenie podlegają wszystkie obszary aktywności ucznia:

- postawa,
- słuchanie i mówienie,
- pisanie,
- czytanie,
- odbiór tekstów kultury,
- nauka o języku i ortografia.

3. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie, pisze pracę w terminie uzgodnionym wcześniej z nauczycielem.
4. Kontrola i ocena stopnia opanowania materiału obejmuje treści omówione na lekcjach.
5. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z pracy pisemnej i sprawdzianu tylko raz i musi to zrobić w ciągu tygodnia od oddania prac. Po tym terminie poprawa oceny jest niemożliwa.
6. Ocenę śródroczną i końcoworoczną wystawia się na podstawie ocen bieżących zdobytych w czasie całego okresu. Ocena taka nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.
7. Na każdą lekcję uczeń przynosi podręczniki, zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń oraz inne potrzebne przybory i materiały. Ich brak jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji.
8. Nieprzygotowanie do lekcji uczeń może zgłosić dwa razy w semestrze przed rozpoczęciem zajęć. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych, sprawdzianów, recytacji i terminów opracowania lektur.
9. Brak zadania domowego jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do lekcji.
10. Brak prac domowych nie może być tłumaczony nieobecnością ucznia w szkole (z wyjątkiem długiej choroby).
11. W przypadku krótkiej nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków w ciągu tygodnia. W przypadku dłuższej nieobecności termin uzupełnienia braków uczeń uzgadnia z nauczycielem.
12. Zeszyt przedmiotowy powinien być podpisany i prowadzony estetycznie. Obowiązują marginesy, daty, tematy i notatki z lekcji. Oceniana jest także poprawność wypowiedzi pod względem językowym, ortograficznym, interpunkcyjnym, a także estetyka i grafika zapisu.
13. Uczeń ma obowiązek przeczytania w wyznaczonym terminie lektury obowiązkowe. Ze znajomości treści lektury otrzymuje ocenę (wypowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian).

14. Na ocenę końcową pracujemy cały rok szkolny!!!

Sposoby udostępniania informacji o ocenach:

- Konsultacje z rodzicami .
- Zebrania rodziców.
- Informacje w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń oraz w e- dzienniku .

OCENIE PODLEGAJĄ:

- sprawdziany wiadomości i umiejętności ,

- sprawdzian diagnostyczny w klasie IV i VII,
- arkusze egzaminów próbnych w kl.VIII,
- prace domowe - ustne i pisemne,
- dyktanda ortograficzne,
- badanie techniki czytania,
- recytacja wiersza lub fragmentu prozy,
- znajomość lektur,
- umiejętność pracy w grupie,
- wykonywanie prac dodatkowych,
- udział w konkursach,
- kartkówki z 3 ostatnich lekcji,
- wypowiedzi ustne,
- prace pisemne wykonywane na lekcji,
- praca na lekcji.

KRYTERIA OCENY

Dyktanda ortograficzne

- błędy pierwszorzędne to pisownia z u, ó, rz, ż, h, ch, wielką i małą literą, pisownia „nie” z różnymi częściami mowy; pozostałe błędy są drugorzędne

- dwa błędy II stopnia = 1 błąd pierwszorzędny
- 4 błędy interpunkcyjne = 1 błąd pierwszorzędny

ocena	liczba błędów
celująca	bezbłędne
bardzo dobry	1 błąd pierwszorzędny
dobry +	2 błędy pierwszorzędne
dobry	3 błędy pierwszorzędne
dostateczny +	4 błędy pierwszorzędne
dostateczny	5 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający +	6 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający	7 błędów pierwszorzędnych
niedostateczny	8 i więcej błędów

Dyktanda (dyslektycy)

ocena	liczba błędów
celujący	0-1 błąd pierwszorzędny
bardzo dobry	2 błędy pierwszorzędne
dobry +	3 błędy pierwszorzędne
dobry	4 błędy pierwszorzędnych

dostateczny +	5 błędów pierwszorzędnych
dostateczny	6 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający +	7 błędów pierwszorzędnych
dopuszczający	8 błędów pierwszorzędnych
niedostateczny	9 i więcej błędów

Testy, sprawdziany, kartkówki

-wg ustalonej przez nauczyciela punktacji

Punktacja:

0 – 29 % ndst.

30 – 39 % dop.

40-49 % dop.+

50 – 59 % dst.

60-69 % dst.+

70-79 % db.

80-89% db+

90- 95 % bdb.

96% - 100% cel.

Recytacja

- opanowanie pamięciowe materiału
- interpretacja głosowa
 - przestrzeganie interpunkcji
 - intonacja
 - dykcja
 - tempo
 - oddanie głosem nastroju utworu
 - postawa

Czytanie

- tempo
- dykcja
- akcent
- intonacja
- przestrzeganie interpunkcji

Wypowiedzi ustne

- zgodność z tematem
- wyczerpanie tematu
- zainteresowanie słuchaczy
- rzeczowość
- poprawność językowa
- wyraźna, staranna i wyrazista mowa

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z J.POLSKIEGO W KL.VIII – OCENY ŚRÓDROCZNE

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA				
	Konieczne Ocena dopuszczająca	Podstawowe Ocena dostateczna	Rozszerzające Ocena dobra	Dopełniające Ocena bardzo dobra	Wykraczające Ocena celująca
I.KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>; • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna</i>), odróżnia je od rodzajów literackich; • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; • zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; • wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór; • zapoznaje się ze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach; • posługuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>neologizm, symbol, alegorię, ironię</i>), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów; • określa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; • poddaje refleksji problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory; • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów; • biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich; • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi; • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną; • samodzielnie odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów; • twórczo poszerza

	<p>nauczyciela kontekstem;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki; wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako <i>reportaż</i>; zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>wskazany przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); znajduje w omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; wyszukuje i porządkuje cytaty; wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; zna podstawowe 	<p>egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; funkcjonalnie łączy cytaty do wypowiedzi, funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; określa cechy gatunków dziennikarskich 	<p>interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury; samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną; twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy; wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką; biegle wskazuje w tekstach cechy reportażu, felietonu; samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania
--	--	--	---	---	--

			cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż, felieton</i>), samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych	(<i>reportaż, felieton</i>); analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich	
II.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; odróżnia mowę niezależną od zależnej; zauważa zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; rozpoznaje nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; stara się stosować normę wzorcową i użytkową; tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; wzbogaca swoje słownictwo; ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; stosuje normę wzorcową i użytkową; rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; rozdziela i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i niezależną wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; funkcjonalnie korzysta ze słowników; różnicuje słowa w 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się; formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu; bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i zróżnicowanie języka

	<p>osobowe i miejscowe, używa ich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady homonimów; • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się używać poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • wyjaśnia znaczenie homonimów; • zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, • dostosowuje styl do formy wypowiedzi, • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej 	<p>kolokwializmy, słowa gwarowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; • odróżnia treść i zakres wyrazu; • używa poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • poprawnie używa homonimów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy 	<p>zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje nazw osobowych i miejscowych, używa ich poprawnych form; • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty 	<p>polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • biegle używa różnych rodzajów nazw osobowych i miejscowych; • biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; • doskonali własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; • wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
III.TWORZENIE WYPowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się ustnie na podany temat; • stara się używać prostych środków 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się, realizując zamierzony cel; • wykorzystuje w wypowiedziach ustnych

	<p>retorycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; • pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny; • stosuje akapity; • formułuje prostą tezę; • wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić; • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia; • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; • rozpoznaje w różnych tekstach niektóre środki perswazji i manipulacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować wyznaczniki gatunku; • stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy; • formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji; • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów; • podaje przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje proste wnioski; • rozpoznaje w 	<p>retoryczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję; • stosuje akapity jako spójne całości myślowe; • formułuje tezę i hipotezę; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów; • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje wnioski 	<p>spójność i kompozycję wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę; • samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi; • samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej; • stosuje rytm akapitowy; • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę; • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając 	<p>i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe; • twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy; • formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki; • wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy; • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony; • samodzielnie
--	---	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza); • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu; głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<p>różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje) • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowe 	<p>wynikające z argumentacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu; głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<p>różnorodnych argumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; • podsumowuje rozważania; • rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu; interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekawiać słuchacza 	<p>formułuje wnioski;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji; • twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu artystycznego; • formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze; • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych
IV.SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania

	<p>wskazanych przez nauczyciela;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<p>różnych źródeł informacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; • uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 	<p>cudzą własność intelektualną;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych; • aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. • występuje w roli lidera grupy; aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu
<p>LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Opracowała mgr Izabela Kurnyta

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z J.POLSKIEGO W KL.VIII – OCENY KOŃCOWOROCZNE

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA				
	Konieczne Ocena dopuszczająca	Podstawowe Ocena dostateczna	Rozszerzające Ocena dobra	Dopełniające Ocena bardzo dobra	Wykraczające Ocena celująca
I.KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje czytany utwór literacki jako należący do <i>epiki, liryki</i> lub <i>dramatu</i>; • zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: <i>fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna</i>), odróżnia je od rodzajów literackich; • wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych; • zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami; • wiąże czytany utwór ze wskazanym przez 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; • stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi; • stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; • wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać; • wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór; • zapoznaje się ze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach; • posługuje się najważniejszą terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; • rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: <i>neologizm, symbol, alegorię, ironię</i>), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów; • określa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych; • poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych; • poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów; • wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich; • poddaje refleksji problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory; • wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów; • biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich; • objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi; • poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną; • samodzielnie odczytuje problematykę egzystencjalną i aksjologiczną poznawanych tekstów; • twórczo poszerza

	<p>nauczyciela kontekstem;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki; wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał; czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako <i>reportaż</i>; zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>wskazany przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury; wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu; klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: <i>reportaż</i> i <i>felieton</i>); znajduje w omawianych tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych 	<p>problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie; wyszukuje i porządkuje cytaty; wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; zna podstawowe 	<p>egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór;</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury; funkcjonalnie łączy cytaty do wypowiedzi, funkcjonalnie i celowo wykorzystuje zgromadzone informacje; określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki; określa cechy gatunków dziennikarskich 	<p>interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury; samodzielnie analizuje i interpretuje różne teksty kultury, poddaje ocenie ich wartość estetyczną; twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy; wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką; biegle wskazuje w tekstach cechy reportażu, felietonu; samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania
--	--	--	---	---	--

			cechy gatunków dziennikarskich (<i>reportaż, felieton</i>), samodzielnie znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych	(<i>reportaż, felieton</i>); analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich	
II.KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE	<ul style="list-style-type: none"> komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny; dostosowuje język, którego używa, do sytuacji; rozpoznaje i tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone; odróżnia mowę niezależną od zależnej; zauważa zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; stara się wzbogacać swoje słownictwo, wyjaśnia znaczenie wyrazów; rozpoznaje nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się; stara się stosować normę wzorcową i użytkową; tworzy poprawne wypowiedzenia wielokrotnie złożone; przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; rozpoznaje zróżnicowanie słownictwa języka polskiego, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; wzbogaca swoje słownictwo; ma świadomość treści i zakresu używanych wyrazów; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji; stosuje normę wzorcową i użytkową; rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu; rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i ograniczonym zasięgu, rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych; formułuje wypowiedzi poprawne pod względem językowym; rozzróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; poprawnie stosuje w wypowiedziach mowę zależną i niezależną wskazuje funkcję wykorzystania w wypowiedzi różnych rodzajów słownictwa; funkcjonalnie korzysta ze słowników; różnicuje słowa w 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się; formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych; wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu; bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i zróżnicowanie języka

	<p>osobowe i miejscowe, używa ich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady homonimów; • stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, • stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się używać poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • wyjaśnia znaczenie homonimów; • zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, • dostosowuje styl do formy wypowiedzi, • stosuje zasady etykiety językowej, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej 	<p>kolokwializmy, słowa gwarowe;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby wzbogacania słownictwa i korzysta z nich; • odróżnia treść i zakres wyrazu; • używa poprawnych form nazw osobowych i miejscowych; • poprawnie używa homonimów; • rozpoznaje i nazywa różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, • świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy 	<p>zależności od ich treści i zakresu znaczeniowego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje nazw osobowych i miejscowych, używa ich poprawnych form; • nazywa rodzaje stylów użytkowych, poprawnie używa ich w wypowiedzi; • wyjaśnia zasady etykiety językowej, • pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty 	<p>polskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • biegle używa różnych rodzajów nazw osobowych i miejscowych; • biegle używa użytkowych stylów wypowiedzi; • doskonali własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; • wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty
<p>III.TWORZENIE WYPOWIEDZI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się ustnie na podany temat; • stara się używać prostych środków 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się, realizując zamierzony cel; • wykorzystuje w wypowiedziach ustnych

	<p>retorycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; • pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny; • stosuje akapity; • formułuje prostą tezę; • wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić; • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia; • stara się podać przykłady ilustrujące argumenty; • z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; • rozpoznaje w różnych tekstach niektóre środki perswazji i manipulacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, starając się zachować wyznaczniki gatunku; • stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy; • formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji; • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów; • podaje przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje proste wnioski; • rozpoznaje w 	<p>retoryczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję; • stosuje akapity jako spójne całości myślowe; • formułuje tezę i hipotezę; • wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów; • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego; • podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty; • formułuje wnioski 	<p>spójność i kompozycję wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę; • samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi; • samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej; • stosuje rytm akapitowy; • samodzielnie formułuje tezę i hipotezę; • swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając 	<p>i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne;</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł; • pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe; • twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy; • formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki; • wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy; • podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony; • samodzielnie
--	---	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza); • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu; głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy 	<p>różnych tekstach podstawowe środki perswazji i manipulacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje) • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowe 	<p>wynikające z argumentacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w różnych tekstach użyte środki perswazji i manipulacji; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu; głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację 	<p>różnorodnych argumentów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty; • podsumowuje rozważania; • rozpoznaje w różnych tekstach środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję; • zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi; • samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje); • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu; interpretuje głosowo utwór literacki, starając się zaciekawiać słuchacza 	<p>formułuje wnioski;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji; • twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu artystycznego; • formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze; • recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych
IV.SAMOKSZTAŁCENIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując 	<ul style="list-style-type: none"> • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania

	<p>wskazanych przez nauczyciela;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija nawyk systematycznego uczenia się; • uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych; uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym 	<p>różnych źródeł informacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczy się systematycznie; • uczestniczy w projektach edukacyjnych; • podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału; • rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie; • uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie 	<p>cudzą własność intelektualną;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania; • stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie; • aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej; uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii; • bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu 	<p>humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji; • z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych; • aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. • występuje w roli lidera grupy; aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu
<p>LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Opracowała mgr Izabela Kurnyta

